

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
T.a.v. Staatssecretaris S. van Veldhoven -Van der Meer
Internetconsultatie via:
https://www.internetconsultatie.nl/regeling_beoordeling_luchtkwaliteit_2007

Barneveld, 18 september 2018
Betreft: Zienswijze wijziging Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit (Rbl)

Geachte mevrouw Van Veldhoven – Van der Meer,

Op 21 augustus 2018 heeft u de wijziging van de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007 ter consultatie gepubliceerd. Wij maken graag van de mogelijkheid gebruik om daarop te reageren. In deze brief geven wij daarom onze reactie en zienswijze op deze voorgestelde wijziging.

Reactie: Instemming met maatwerk gericht op knelpunten

Een emissiearme pluimveehouderij sluit aan bij de sector visie van NVP en LTO/NOP “Koers voor een vitale pluimveehouderij”. Zoals u wellicht weet ondersteunt de NVP verbetering van luchtkwaliteit. In dat kader werkt de NVP samen met diverse partners en initiatieven, zoals Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouderij, de Regio FoodValley met het Manifest Gezonde Leefomgeving en de Regiegroep emissiearme pluimveehouderij. Wij waarderen het dat u met de voorgenomen wijziging van de Rbl beoogt om maatwerk te leveren gericht op (het voorkomen van) knelpunten. In algemene zin stemmen wij dan ook in met iedere aanpassing die bijdraagt om het ontstaan van nieuwe knelpunten zo veel mogelijk te voorkomen.

Zienswijze: Belangrijke praktische kanttekeningen

Om de beoogde werking van de wijziging daadwerkelijk te kunnen realiseren, en dan ook zonder een toename van de lasten, constateren wij de volgende essentiële punten:

- A) Onduidelijkheid in de bepalingen
- B) Een kleinere onderzoekstraal voor cumulatie is mogelijk voldoende
- C) Onduidelijke onderbouwing van gekozen kaders
- D) Ruimte voor innovatie

In het onderstaande lichten wij dit toe.

A) Onduidelijkheid in de bepalingen

De nieuw in te voegen bepaling laten zich moeilijk lezen en begrijpen. Die onduidelijkheid zit in enkele aspecten:

- De tekst “van de veehouderij waarop de berekening betrekking heeft”. Is dat de veehouderij van de aanvrager van de vergunning waarvoor de rekenexercitie plaatsvindt? Of wordt daarmee bedoeld op de veehouderij waarvan beoordeeld moet worden of die in de berekening wordt meegenomen (en waar dan de

berekening dus betrekking op heeft)?

- Moet de beoordeling van de vraag of “de achtergrondconcentratie hoger is dan 27 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ” worden gebaseerd op het kilometerhok waarin de veehouderij van de aanvrager ligt of van alle kilometerhokken die binnen de straal van 500 meter van dat bedrijf liggen?
- Het toetsingskader is niet duidelijk. Welke grenswaarden (microgram/ m^3 jaargemiddelde en per 24 uur) zijn van toepassing, op welke wijze kan de werkelijke PM10 concentratie worden vastgesteld door de veehouder en/of het bevoegd gezag en op welke wijze wordt de (on)nauwkeurigheid van het rekenmodel ISL3a vertaald naar toleranties (deviatie van de berekende waarde)?
- Er is onder pluimveehouders behoefte aan meer duidelijke definities in wet -en regelgeving om te duiden dat knelpunten op locaties kunnen ontstaan door de combinatie van achtergrondconcentraties + stalemissies. Wij verzoeken u dat de wet -en regelgeving toeziet op reductie van achtergrondconcentratie als ook emissies vanuit de veehouderij locatie, naar redelijkheid en billijkheid. De veehouderij is onmogelijk in staat achtergrondemissies onder bepaalde weersomstandigheden te reduceren.
- Wij willen hier ook nadrukkelijk aandacht vragen voor het risico dat allerlei emissiebronnen van buiten de landbouw op het bordje van de veehouderij worden gelegd. Vanuit Ruimtelijke Ordening en planontwikkeling kunnen lokaal knelpunten worden gecreëerd, door woningbouw steeds verder uit te breiden in het landelijk gebied. Daarom is het in het geheel van de aanpak het cruciaal te weten hoe wordt beoordeeld wanneer er sprake is van een knelpunt. Eenduidige definitie en consensus is belangrijk, ook voor draagvlak van pluimveehouders om in (aanvullende) emissie reducerende maatregelen te investeren. Er bestaat de mogelijkheid om een veehouderijlocatie tot knelpunt te bestempelen op basis van microgram PM10/ m^3 lucht gemeten bij de luchtuitlaat of microgram PM10/ m^3 op 100 m van de stal of idem bij de dichtstbijzijnde burgerwoning. De laatste optie lijkt ons het meest reëel, temeer omdat fijnstof uit de pluimveehouderij bestaat uit organisch stof wat snel neerslaat op de bodem.

Om misverstanden te voorkomen verzoeken wij dit duidelijker te formuleren.

B) Een kleinere onderzoekstraal dan 500 meter is mogelijk voldoende

Het effect van een individueel bedrijf op de fijnstofconcentratie neemt met de afstand erg snel af. Onze ervaring leert bijvoorbeeld dat bij een afstand van 150 meter of meer, de emissie van een bedrijf nagenoeg niet bijdraagt aan overschrijding van de normen, omdat stof van organische oorsprong vooral bestaat uit grove fractie (PM10) welke op korte afstand van de stal neerslaat en op gaat in de natuur. Zelfs bij hogere achtergrondconcentraties. Mogelijk kan met een onderzoekstraal kleiner dan 500 m worden volstaan. Dat zou de extra lasten kunnen beperken.

C) Onduidelijke onderbouwing van gekozen kaders

Het besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen), gebaseerd op art 5.16a van

de Wet Milieubeheer gaat uit van de bescherming van mensen met verhoogde gevoeligheid in specifieke objecten, zijnde scholen, kinderdagverblijven, verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen, waarbij normoverschrijding van streef (grens) waarden het uitgangspunt vormt. Voor PM10 ligt de grenswaarde op een jaargemiddelde van 40 microgram/m³ en een daggemiddelde van 50 microgram/m³ (max. 35 maal per jaar te overschrijden). Onduidelijk is waarop de gekozen kaders zijn gebaseerd, te weten: a) 500 kg PM10 per jaar, andere veehouderijen binnen een straal van 500 meter en achtergrondconcentratie ≥ 27 microgram/m³ respectievelijk b) 800kg PM10 per jaar, andere veehouderijen binnen een straal van 500m. Eveneens is onduidelijk hoe de gekozen kaders gerelateerd zijn aan de genoemde grenswaarden (jaar -en daggemiddelde) uitgedrukt in microgram /m³.

Om misverstanden te voorkomen verzoeken wij de kaders duidelijker te onderbouwen en daarbij aan te sluiten op de wettelijke grenswaarden alsmede het principe zoals gehanteerd bij het besluit gevoelige bestemmingen.

D) Ruimte voor innovatie indien er sprake is van knelgevallen

De NVP ziet graag dat relevante wet -en regelgeving ruimte biedt voor landelijke toepassing van effectieve innovatieve technieken (welke we o.a. verwachten uit de pilots van Food Valley / PEV) alsook dat een combinatie van technieken wordt gehonoreerd c.q. op de juiste wijze wordt ingerekend. Vooralsnog leeft bij ons de indruk dat het Ministerie van I&W (nog steeds) niet voornemens is om Bijlage 2 en 3 van de Rav-lijst te implementeren in de toepassing voor milieuanvragen. Dat zijn de operationele of managementmaatregelen die leiden tot een lagere ammoniak- of fijnstofuitstoot. De NVP vindt dat een groot tekort. Ook omdat wij voorzien dat er steeds meer managementmaatregelen bedacht worden en toepasbaar zullen zijn (hierbij valt te denken aan snijmais-silage als bodemstrooisel en dagontmesting bij mestbanden). De daadwerkelijke emissies uit pluimveestallen en de haalbaar en betaalbaar te realiseren reducties moeten ons ziens het uitgangspunt zijn. Daarbij is meer reductie en via meer mogelijkheden haalbaar dan uitsluitend door investering in technieken van de huidige Rav-lijst. Er is behoefte aan flexibiliteit; nieuwe technieken die erkend worden, moeten direct in een combinatie kunnen worden aangewend. Momenteel duurt het soms wel jaren tot de tabel in de regelgeving is aangepast. Het ministerie van I&W heeft begin 2017 aan de sector een toezegging gedaan dat de procedure (en kosten) voor het erkend krijgen van technieken en maatregelen zou worden aangepast. Wij hopen dan ook dat effectieve technieken uit de pilots van het PEV via een vereenvoudigde procedure erkenning zullen krijgen. Met emissiereductie als het politieke doel, is dat een van de randvoorwaarden om hier op een haalbare en betaalbare wijze invulling aan te geven door de primaire pluimveehouderij. Te beginnen met de bronmaatregelen en vervolgens end-of pipe oplossingen om aan de benodigde reductiepercentages te kunnen komen vanuit een integrale benadering. Bij aanpassingen die het stalklimaat verbeteren profiteert immers niet alleen de omgeving, maar ook de dieren die in de stal leven en de mensen die er werken.

Wij verzoeken u ruimte te scheppen voor het correct inrekenen van de reducerende

effecten van innovaties op de berekende fijnstofemissie.

Tot slot

Wij verzoeken u om de wijziging van het Rbl aan te passen conform bovenstaande zienswijze alsmede te voorzien in de gevraagde verduidelijking en onderbouwing.

In het kader van de Integrale Verduurzamingsagenda Pluimveehouderij voert de NVP gesprekken met sectorpartijen en het Ministerie van LNV, onder andere over reductie van emissies (waaronder fijnstof). Om los te komen van discussies, vanwege het ontbreken van algemeen aanvaarde wetenschappelijke basis, alsmede het voorkomen van een fors aantal juridische trajecten hecht de NVP er aan om via een convenant tot afspraken inzake emissiereductie te komen, binnen een afgewogen integrale verduurzamingsagenda met een consistentie koers en een vitaal perspectief.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd, maar zijn te allen tijde bereid nadere vragen te beantwoorden of in overleg te gaan.

Met vriendelijke groet,

i/o

Hennie de Haan
Voorzitter NVP